

สำเนา

○ คำพิพากษา

(ต. ๑๘)

คดีหมายเลขดำที่ ส. ๑๗/๒๕๕๘
คดีหมายเลขแดงที่ ส. ๒๒๙/๒๕๖๐

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองกลาง

วันที่ ๑๓ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

ระหว่าง { นายธรรมรงค์เดช รักษ์ภิรมย์ ผู้ฟ้องคดี
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ๑
หัวหน้าอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ที่ ๒
ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ ที่ ๓ ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดีได้ซื้อที่ดินมีหลักฐานการเสียภาษีบำรุงท้องที่ ภ.บ.ท. ๕ เลขสำรวจที่ ๘๑/๕๓ หมู่ที่ ๕ ตำบลหินตั้ง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก เนื้อที่ประมาณ ๑๕ ไร่ จากนายประกอบ จันทร์ศิริ เป็นเงินจำนวน ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท และได้ปลูกสร้างบ้านในที่ดินแปลงดังกล่าว พร้อมทั้งปลูกต้นมะนาวและต้นกล้วย ซึ่งในขณะที่ซื้อที่ดินผู้ฟ้องคดีได้ตรวจสอบแล้วว่าที่ดินอยู่นอกเขตเสาปูนของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และขณะฟ้องคดีนี้เสาปูนที่แสดงเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ก็ยังคงอยู่ที่เดิม และยังมีการปักเสาใหม่ในที่เดิม จึงเป็นการแสดงให้เห็นว่าที่ดินของผู้ฟ้องคดีอยู่นอกเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ นอกจากที่ดินของผู้ฟ้องคดีแล้วยังมี

/บ้านพักอาศัย...

บ้านพักอาศัยและที่ดินของนายสุดใจ บุญเหมือน รวมถึงนางผิน บุญเสียม เจ้าของที่ดิน เดิมก่อนที่จะโอนให้นายประกอบ จันทรศิริ ยืนยันก่อนที่จะมีการซื้อขายว่า ที่ดินดังกล่าว อยู่นอกเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และเจ้าของเดิมได้ชี้แนวเขตอุทยานแห่งชาติ เดิม ในสภาพก่อนซื้อ มีลักษณะเป็นสวนไผ่ตงซึ่งเป็นที่ราบ ที่ดินมีความลาดเอียงไม่เกิน ๒ องศา โดยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๕ ตำบลหินตั้ง ก็ทราบดีว่าที่ดินของผู้ฟ้องคดีไม่ได้อยู่ในเขตอุทยาน แห่งชาติ แต่ต่อมาเจ้าหน้าที่ป่าไม้อ้างว่าบ้านและที่ดินของผู้ฟ้องคดีอยู่ในเขตอุทยาน แห่งชาติและจับกุมผู้ฟ้องคดีดำเนินคดีในข้อหาบุกรุกเขตอุทยานแห่งชาติ ผู้ฟ้องคดี ได้ปฏิเสธข้อหาตลอดมา จนกระทั่งทนายความได้แนะนำให้ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อ ศาลปกครอง ผู้ฟ้องคดีจึงให้ทนายความฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ซึ่งในวันนัดพิจารณา คดีอาญาข้อหาบุกรุกที่ดินอุทยานนั้น ทนายความได้นำเอกสารอันเป็นเท็จมาแสดงต่อ ผู้ฟ้องคดีว่า ศาลปกครองได้พิพากษาให้ที่ดินของผู้ฟ้องคดีจำนวน ๑๕ ไร่เศษ เป็นกรรมสิทธิ์ ของผู้ฟ้องคดี และให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบในคดีอาญา คดีหมายเลขดำที่ ๙๗๔/๒๕๕๕ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๘๘๖/๒๕๕๖ ของศาลจังหวัดนครนายก ทั้งที่ยังมิได้มีการพิสูจน์สิทธิใดๆ ผู้ฟ้องคดีเชื่อตามที่ทนายความบอกกล่าวจึงยอมรับผิดทางอาญา ต่อมาจึงทราบว่า เอกสารที่ทนายความนำมาให้เป็นเอกสารปลอม จึงได้แจ้งความดำเนินคดีอาญาและคดีแพ่ง กับทนายความคนดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะพนักงาน เจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ที่ ๓๔๘/๒๕๕๗ ที่ให้ผู้ฟ้องคดี ทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นอุทยาน แห่งชาติเขาใหญ่ หรือทำสิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม แล้วแต่กรณี ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ ที่แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบตามหนังสือ ที่ ทส ๐๙๑๑.๖๐๒/๔๒๕๙ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘ อุทธรณ์ คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือ ที่ ทส ๐๙๑๑.๑๐/๑๒๒๖ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ที่แจ้งผลคำวินิจฉัยอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีความเห็น ยืนยันตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๘

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามคำสั่งหัวหน้าอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ที่ ๓๔๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ และเพิกถอนหนังสือ ที่ ทส ๐๙๑๑.๖๐๒/๔๒๕๙

/ลงวันที่...

ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ ที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใด
ที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ หรือทำสิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่
สภาพเดิม แล้วแต่กรณี

๒. เพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่แจ้งตามหนังสือ ที่ ทส.
๐๙๑๑.๑๐/๑๒๒๖ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ที่มีคำวินิจฉัยยืนยันตามคำสั่งของ
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒

ในการนี้ ผู้ฟ้องคดีมีคำขอมาในคำฟ้องขอให้ศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับตาม
คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ออกไปก่อนจนกว่าคดีจะถึงที่สุด และให้ผู้ฟ้องคดีสามารถทำกิน
ในที่ดินได้ในระหว่างพิจารณาคดี เพราะในขณะที่ฟ้องคดีผู้ฟ้องคดีไม่สามารถดูแลรักษา
พืชผลในที่ดินได้ และอาจทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย

ศาลมีคำสั่งลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ไม่รับคำขอทุเลาการบังคับตาม
คำสั่งทางปกครองของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา

ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ ขอให้ศาลมีคำสั่ง
ทุเลาการบังคับตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ ๓๔๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗
และหนังสือ ที่ ทส. ๐๙๑๑.๖๐๒/๔๒๕๙ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗

ศาลมีคำสั่งลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๘ ยกคำขอของผู้ฟ้องคดีที่ขอทุเลา
การบังคับตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ ๓๔๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗
และหนังสือ ที่ ทส. ๐๙๑๑.๖๐๒/๔๒๕๙ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗

หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวใน
ระหว่างพิจารณาของศาล ฉบับไม่ลงวันที่ ต่อศาลเป็นครั้งที่สาม ศาลมีคำสั่งลงวันที่ ๑๙
มกราคม ๒๕๕๙ ไม่รับคำขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๖
วรรคหนึ่ง แห่งพระราชกฤษฎีกาโอนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปเป็น
กรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงอำนาจหน้าที่
และกิจการของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ
สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๖ กล่าวคือ
มีอำนาจหน้าที่ในการอนุรักษ์ สงวนคุ้มครอง ปันฟู ดูแลรักษา ส่งเสริมและทำนุบำรุง

ทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช การจัดให้ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน การดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ และกฎหมายว่าด้วยการป่าสงวนแห่งชาติ และการดำเนินการอื่นใด ทั้งนี้ ในเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า และอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กรณีที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีได้ซื้อที่ดินมีหลักฐานการเสียภาษีบำรุงท้องที่ ภ.บ.ท.๕ เลขที่ ๙๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลหินตั้ง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก พร้อมปลุกมะนาว ต้นกล้วย ซึ่งขณะซื้อที่ดินได้ตรวจสอบแปลงที่ดินอยู่นอกเขตอุทยานแห่งชาติ นอกจากนี้ ในบริเวณนั้นยังมีบ้านประชาชนอีกหนึ่งหลัง ชื่อ นายสุจิต บุญเหมือน ปลูกอยู่บริเวณใกล้เคียงที่ดินของผู้ฟ้องคดี และอยู่ลึกกว่าที่ดินที่ปลูกบ้านพักอาศัย และเจ้าของที่ดินโอนให้นายประกอบ จันทศิริ ได้ยืนยันว่าอยู่นอกเขตอุทยานแห่งชาติ นั้น คณะเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ได้ร่วมกันออกตรวจปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ท้องที่ตำบลหินตั้ง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ในวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๕ ตรวจพบบ้านพักสร้างใหม่ของผู้ฟ้องคดี จากการตรวจวัดพิกัดจากสัญญาณดาวเทียม จี พี เอส จำนวน ๑๑ จุด คำนวณเนื้อที่ได้ ๓ ไร่ ๓ งาน ๖๔ ตารางวา ปรากฏว่าพื้นที่ถูกบุกรุกดังกล่าวอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ซึ่งผู้ฟ้องคดีมีเจตนาเข้าบุกรุกยึดถือครอบครองอันเป็นการกระทำผิดกฎหมาย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๐๓.๔/๑๙๒๕๓ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ มอบหมายให้สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ (ปราจีนบุรี) ดำเนินการร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองนครนายก เพื่อดำเนินคดีกับผู้ฟ้องคดี และต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำสั่ง ที่ ๓๔๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ ให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ หรือทำให้สิ่งนั้น ๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม แล้วแต่กรณี ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือขออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ตามหนังสือลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘ หลังจากนั้น สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ (ปราจีนบุรี) ได้มีหนังสือ ที่ ทส ๐๙๑๑.๑๐/๑๒๒๖ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า การปฏิบัติงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่บัญญัติของกฎหมายที่ให้อำนาจไว้โดยชอบทุกประการ และเพื่อให้การบริหารราชการของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เป็นไป

อย่างมีประสิทธิภาพและบังเกิดผลดีต่อประเทศชาติ และประชาชนโดยส่วนรวมอย่างยั่งยืน จึงมีความเห็นยืนตามคำสั่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จากข้อเท็จจริงดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีมิใช่ผู้มีสิทธิในที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมายและการกระทำของผู้ฟ้องคดี เป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติของกฎหมายและขัดต่อเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติ อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีอำนาจหน้าที่ในการอนุรักษ์ สงวน ค้ำครอง ปันฟู และดูแลปกป้องรักษาทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช รวมตลอด ถึงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ อันเป็นสมบัติของส่วนรวม และมีหน้าที่ออกตรวจ ปรามปรามผู้กระทำความผิดกฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้ และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในเขต พื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ วัตถุประสงค์เพื่อให้การคุ้มครอง และดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติ ให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติ ไม่ให้ถูกทำลายหรือเปลี่ยนแปลงไป เพื่ออำนวยประโยชน์ ทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่รัฐและประชาชน ตามคำสั่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ๖๔๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๕ คณะเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ได้ร่วมกันออกตรวจปรามปรามการกระทำความผิดกฎหมาย ว่าด้วยการป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ท้องที่ตำบลหินตั้ง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ตรวจพบบ้านพักสร้างใหม่ มีร่องรอยของผู้อาศัย ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ แสดงตนเป็นเจ้าของบ้านและที่ดินที่ตรวจสอบ พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบบริเวณ ที่เกิดเหตุพบมีสิ่งปลูกสร้าง คือ บ้านชั้นเดียว จำนวน ๑ หลัง ห้องน้ำ จำนวน ๑ ห้อง โรงจอดรถ จำนวน ๑ หลัง ต้นกล้วยเตรียมปลูก จำนวน ๓๐๐ ต้น ต้นกล้วยปลูกใหม่ จำนวน ๕๒๐ ต้น และเกลือใช้โรยฆ่ากอไผ่ จำนวน ๑๐ กระสอบ ซึ่งได้ตรวจสอบพื้นที่ป่า ที่ถูกบุกรุกแผ้วถางยึดถือครอบครอง โดยใช้เครื่องมือเพื่อตรวจวัดพิกัดจากสัญญาณดาวเทียม จี พี เอส ทำการตรวจวัดพิกัด จำนวน ๑๑ จุด คำนวณเนื้อที่ได้ ๓ ไร่ ๓ งาน ๖๔ ตารางวา พร้อมทั้งแจ้งให้พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองนครนายก ดำเนินคดีอาญา ตามกฎหมาย ต่อมา อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ได้ประสานให้ช่างรังวัดประจำส่วนฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ (ปราจีนบุรี) ร่วมกับเจ้าหน้าที่อุทยาน แห่งชาติเขาใหญ่มาดำเนินการรังวัดตำแหน่งแปลงที่ดิน โดยใช้เครื่องมือรังวัดหาค่าพิกัด สัญญาณดาวเทียมความละเอียดสูง และนำแผนที่ถ่ายพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณ ที่ดินป่าเขาใหญ่ ในท้องที่ตำบลป่าชะ ตำบลบ้านพร้าว อำเภอบ้านนา ตำบลหนองแสง

ตำบลนาหินลาด อำเภอปากพลี ตำบลสาริกา ตำบลหินตั้ง ตำบลพรหมณี อำเภอเมือง นครนายก จังหวัดนครนายก ตำบลประจันตคาม อำเภอประจันตคาม ตำบลสัมพันดา ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี ตำบลหมูสี อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา และตำบลมวกเหล็ก ตำบลชำผักแพว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ให้เป็นอุทยาน แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๕ และได้ทำการ Digitize แนวเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ตามแผนที่ ท้ายพระราชกฤษฎีกาลงในแผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ พร้อมซ้อนทับบริเวณ ที่ทำการตรวจสอบ เพื่อให้ชัดเจนและยืนยันความถูกต้องของแนวเขตอุทยานแห่งชาติ เขาใหญ่ ปรากฏว่า พื้นที่ที่ถูกบุกรุกดังกล่าวอยู่ในบริเวณพื้นที่ป่าหุบเมย พิกัดที่ ๔๗P ๐๗๔๙๔๓๕ UTM ๑๕๗๗๗๑๕ ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ซึ่งผู้ฟ้องคดีมีเจตนา เข้าบุกรุกยึดถือครอบครอง กระทำผิดกฎหมาย อันเป็นการกระทำให้เกิดความเสื่อม สภาพธรรมชาติในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เขตการจัดการอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ที่ ๖ ได้ดำเนินการตรวจสอบพื้นที่หลังจากได้ดำเนินการตรวจยึดจับกุม ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดี ได้นำเอกสารคำพิพากษาและหนังสือรับรองคดีถึงที่สุดจากศาลปกครองมาแสดง เป็นการยืนยันต่อเจ้าหน้าที่ แต่จากการตรวจสอบพบว่า เอกสารคำพิพากษาศาลปกครอง ที่ยื่นต่อเจ้าหน้าที่ดังกล่าวเป็นเอกสารปลอม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้มีหนังสือมอบหมายให้ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ (ปราจีนบุรี) ดำเนินการร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองนครนายกเพื่อดำเนินคดีกับผู้ฟ้องคดีฐานกระทำความผิดโดยใช้เอกสารปลอม ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๘ และศาลจังหวัดนครนายกได้มีคำพิพากษา เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ ให้จำเลย (ผู้ฟ้องคดี) คนงาน คนรับจ้าง ผู้แทน หรือบริวาร ของจำเลย (ผู้ฟ้องคดี) ออกไปจากป่าที่เข้ายึดถือครอบครอง จากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้แจ้งความดำเนินคดีกล่าวโทษต่อผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้กระทำความผิด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงใช้อำนาจในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ออกคำสั่งทางปกครองและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม มาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ โดยมีคำสั่งหัวหน้าอุทยาน แห่งชาติเขาใหญ่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ที่ ๓๔๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ ให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือรื้อถอน สิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ หรือทำสิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม แล้วแต่กรณี พร้อมทั้งได้มีหนังสือ ที่ ทส ๐๙๑๑.๖๐๒/๔๒๕๙

/ลงวันที่...

ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ แจ้งคำสั่งดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ขอให้ทุเลาการทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและพืชผลอาสินจากพื้นที่ไปก่อนจนกว่าคดีจะถึงที่สุด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือ ที่ ทส ๐๙๑๑.๖๐๒/๓๗/๓ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ รายงานให้สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ (ปราจีนบุรี) ทราบ หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีหนังสือ ที่ ทส ๐๙๑๑.๑๐/๑๒๒๖ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า การปฏิบัติงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้โดยชอบแล้ว จึงมีความเห็นยืนยันตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ฉะนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า พื้นที่ที่ถูกบุกรุกอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มีหน้าที่คุ้มครองดูแลรักษาพื้นที่อุทยานแห่งชาติให้คงอยู่ในสภาพเดิมตามธรรมชาติ มิให้ถูกทำลายหรือเปลี่ยนแปลงไปเพื่ออำนวยความสะดวกแก่รัฐ และประชาชนโดยส่วนรวม การออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติหรือทำให้สิ่งนั้นๆ กับคืนสู่สภาพเดิม ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ จึงเป็นการใช้อำนาจทางปกครองโดยชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้การว่า กรณีที่จะกำหนดที่ดินบริเวณใดเป็นอุทยานแห่งชาตินั้น รัฐบาลจะต้องมีมติเห็นเป็นการสมควรว่าที่ดินบริเวณนั้นมีความเหมาะสม มีสภาพธรรมชาติเป็นที่น่าสนใจให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิม และต้องเป็นที่ดินที่มีได้อยู่ในกรรมสิทธิ์หรือครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายของบุคคลใด ซึ่งมีใช้ทบทวนการเมืองทั้งจะต้องประกาศเป็นพระราชกฤษฎีกาและให้มีแผนที่แสดงแนวเขตแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาด้วย หากมีข้อพิพาทเกิดขึ้นเกี่ยวกับแนวเขตอุทยานแห่งชาติ สามารถใช้แผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกามาเป็นหลักฐานเพื่อยุติข้อพิพาทนั้นได้ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และที่ ๓ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฉบับลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๔๗ อาศัยอำนาจตามบทบัญญัติมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เป็นอุทยานแห่งชาติตามพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าเขาใหญ่ ในท้องที่ตำบลป่าชะ

ตำบลบ้านพร้าว อำเภอบ้านนา ตำบลหนองแสง ตำบลนาหินลาด อำเภอปากพลี ตำบลสาริกา
 ตำบลหินตั้ง ตำบลพรหมณี อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ตำบลประจันตคาม
 อำเภอประจันตคาม ตำบลสัมพันตา ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี
 ตำบลหมูสี อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา และตำบลมวกเหล็ก ตำบลชำผักแพว
 อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๕ ประกาศใน
 ราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๐๕ เล่มที่ ๗๙ ตอนที่ ๘๖ โดยมีแผนที่
 แสดงแนวเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกา มาตราส่วน
 ๑:๒๕๐,๐๐๐ มีเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครอง รักษาทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ เช่น พันธุ์ไม้และ
 ของป่า สัตว์ป่า ตลอดจนทิวทัศน์ ป่าและภูเขาให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิม มิให้
 ถูกทำลายหรือเปลี่ยนแปลงไป เพื่ออำนวยความสะดวกทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่รัฐและ
 ประชาชน โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ
 พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้จัดให้มีหลักเขตและป้ายหรือเครื่องหมายแสดง
 เขตอุทยานแห่งชาติไว้ตามสมควร ตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว
 ซึ่งก่อนการดำเนินการจับกุมและดำเนินคดีกับผู้ฟ้องคดี พนักงานเจ้าหน้าที่ของอุทยาน
 แห่งชาติเขาใหญ่ ได้ตรวจสอบคำพิกัตดาวเทียม จี พี เอส ของตำแหน่งพื้นที่พิพาททั้ง ๑๑ จุด
 โดยรอบ แล้วนำเอาคำพิกัตมาถ่ายทอดลงในแผนที่แสดงแนวเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่
 มาตราส่วน ๑:๒๕๐,๐๐๐ และมาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ซึ่งเครื่องมือตรวจจับสัญญาณ
 ดาวเทียมในระบบ UTM เป็นเครื่องมือที่มีความละเอียดและแม่นยำสูง เป็นที่ยอมรับ
 ในระดับสากล ปรากฏชัดแจ้งว่า ที่ดินพิพาทรวมทั้งบ้านของผู้ฟ้องคดีตั้งอยู่ในเขตอุทยาน
 แห่งชาติเขาใหญ่เต็มทั้งแปลง และไม่พบหลักฐานอื่นใดอันแสดงให้เห็นว่าผู้ฟ้องคดีได้รับ
 อนุญาตให้อยู่อาศัยและทำกินในที่ดินพิพาท ประกอบกับศาลจังหวัดนครนายกได้มี
 คำพิพากษาในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๑๘๘๖/๒๕๕๖ พิพากษาลงโทษจำคุกจำเลย
 (ผู้ฟ้องคดี) ๓ เดือน ปรับ ๓,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๒ ปี ซึ่งจำเลย
 (ผู้ฟ้องคดี) ให้การรับสารภาพและคดีถึงที่สุดแล้ว เมื่อผู้ฟ้องคดีได้กระทำการฝ่าฝืน
 พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ เป็นเหตุให้มีสิ่งปลูกสร้างหรือมีสิ่งอื่นใด
 อันเป็นสิ่งแปลกปลอมเป็นเหตุให้อุทยานแห่งชาติผิดไปจากสภาพเดิมตามธรรมชาติ
 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีอำนาจและหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง
 และพืชผลอาสินของผู้ฟ้องคดี ออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ตามหลักเกณฑ์และ

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ได้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีมิใช่ผู้มีสิทธิในที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมายและการกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และการฟ้องคดีของผู้ฟ้องคดีเพื่อขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งทางปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และที่ ๓ ก็มีเจตนาเพื่อรักษาทรัพย์สินอันเป็นสิ่งปลูกสร้างถาวรของผู้ฟ้องคดีมิให้ได้รับความเสียหาย อันเป็นการรักษาผลประโยชน์ของผู้ฟ้องคดีแต่เพียงฝ่ายเดียว โดยมีได้คำนึงถึงผลกระทบหรือความเสียหายที่จะบังเกิดกับทรัพยากรธรรมชาติ

ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามว่า ที่ดินพิพาทและบ้านพักอาศัยของผู้ฟ้องคดีอยู่นอกเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เพราะเมื่อมีหลักเขตอุทยานแห่งชาติปักกันแนวไว้ ชาวบ้านคนไหนเห็นก็ทราบดีว่าเป็นหลักเขตแบ่งแยกระหว่างที่อุทยานแห่งชาติกับที่ทำกินของชาวบ้าน ซึ่งขณะผู้ฟ้องคดีถูกจับกุมดำเนินคดีเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติไม่สนใจหลักเขตอุทยานแห่งชาติ อ้างแต่เพียงการตรวจวัดพิกัดกับแผนที่เขตอุทยานแห่งชาติ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า แผนที่ระวางชี้แนวเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่บริเวณพื้นที่ป่าหุบเมย ตำบลหินตั้ง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ลำดับชุด L๗๐๑๗ ระวัง ๕๒๓๗๑ มาตราส่วน ๑:๔๐๐๐ มีพื้นที่สีเขียว แต่บ้านของผู้ฟ้องคดีมิได้อยู่ในพื้นที่สีเขียว ผู้ฟ้องคดีได้สอบถามเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติว่าเหตุใดแผนที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ถึงมีลักษณะ ๒ สี เจ้าหน้าที่ตอบว่าพื้นที่ทำกินชาวบ้านจะอยู่นอกเขตสีเขียว ซึ่งสีเขียวจะเป็นอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และผู้ฟ้องคดีสังเกตเห็นว่าพื้นที่สีเขียวจะมีแนวตรงกับหลักเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่พอดี ผู้ฟ้องคดีสงสัยว่าจะขีดเส้นแนวเขตทับที่ทำกินชาวบ้าน ซึ่งไม่ตรงกับแนวหลักเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ที่ปักแสดงอยู่ที่ที่ดินตามความเป็นจริง และผู้ฟ้องคดีเชื่อว่าที่ดินแปลงดังกล่าวได้ทำกินมาก่อนที่จะมีการก่อตั้งอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๕ ที่ดินชาวบ้านบางแปลงที่ทำกินก็ยังไม่มียกเอกสารสิทธิ จึงถูกขีดเส้นแนวเขตทับที่ทำกิน ทั้งที่ไม่ได้อยู่ในแนวหลักเขตที่แท้จริง ผู้ฟ้องคดีได้พบกับอดีตเจ้าพนักงานกรมป่าไม้ จังหวัดปราจีนบุรี ชื่อ นายสุก จันทสีคำ เป็นข้าราชการป่าไม้เกษียณอายุ แจ้งกับผู้ฟ้องคดีว่า เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๒ ได้มาปักเขตกันแนวเขตป่าไม้ บริเวณเขตอุทยานตำบลหินตั้ง และตำบลสาริกา ด้วยตนเอง โดยใช้กล้องจับมุมทิศ มาตราส่วน ๑:๔๐๐๐ และแจ้งว่าหลักฐานแนวเขตน่าจะอยู่ที่

สำนักงานป่าไม้หรือสำนักงานอุทยานแห่งชาติจังหวัดปราจีนบุรี ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถไปค้นหาหลักฐานดังกล่าวได้ ขอให้ศาลช่วยแสวงหาหลักฐานการปักหลักกันแนวเขตให้แก่ผู้ฟ้องคดีด้วย อีกทั้งในที่ดินแปลงดังกล่าวเคยมีถนนตัดผ่านมาก่อน ชาวบ้านเรียกถนนสายนี้ว่า ถนนปลัดนาท ภูวนัย ปัจจุบันยังมีร่องรอยถนน ต่อมากรมชลประทานได้ทำคลองส่งน้ำผ่านที่ดินดังกล่าว ซึ่งนายประกอบ จันทร์ศิริ เจ้าของที่ดินเดิมได้รับเงินชดเชยแสนกว่าบาทเพราะเป็นที่หัวไร่ปลายนาเขตติดต่อกับที่ดิน น.ส. ๓ ผู้ฟ้องคดีสอบถามนายประกอบว่าหลักฐานการได้รับเงินชดเชยอยู่ที่ไหน นายประกอบแจ้งว่าทำหายไปหมดแล้ว ผู้ฟ้องคดีเชื่อว่ากรมชลประทานน่าจะยังคงมีหลักฐานอยู่ ขอให้ศาลหาหลักฐานต่าง ๆ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ส่วนคดีหมายเลขดำที่ ๙๗๔/๒๕๕๕ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๘๘๖/๒๕๕๖ ที่ศาลจังหวัดนครนายกได้ตัดสินไปแล้วนั้น ผู้ฟ้องคดีได้ยอมรับผิดทางอาญาตามที่นายเชษฐวรณ มีคำ ซึ่งเป็นทนายความแนะนำ แต่ได้ทราบภายหลังว่าเอกสารคำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๗๑/๒๕๕๕ คดีหมายเลขแดงที่ ๘๕๖/๒๕๕๕ ที่ทนายความนำมาให้เป็นเอกสารปลอม ผู้ฟ้องคดีจึงเข้าแจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดีกับนายเชษฐวรณ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ที่ดินของผู้ฟ้องคดีอยู่นอกหลักเขตอุทยานแห่งชาติ แต่การกำหนดเส้นแนวเขตไม่ตรงกับหลักเขต เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๒ เส้นแนวเขตขีดทับที่ทำกินชาวบ้าน จึงไม่ตรงกับแนวหลักเขตหลักเดิมตามความเป็นจริงและยังมีมาตราส่วน ๑:๒๕๐,๐๐๐

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้การเพิ่มเติมในทำนองเดียวกันว่า ตามแผนที่ระวางแนวเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ บริเวณพื้นที่สีเขียวตามแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศดังกล่าวแสดงถึงลักษณะภูมิประเทศบริเวณพื้นที่ป่านั้นมีความอุดมสมบูรณ์และมีต้นไม้เกิดขึ้นหนาแน่นเพียงพอ มิใช่เป็นการกำหนดแนวเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่หรือเป็นการแบ่งพื้นที่ทำกินของชาวบ้านกับอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ตามที่ผู้ฟ้องคดีเข้าใจ ทั้งนี้ แนวเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ยังคงเป็นไปตามแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าเขาใหญ่ฯ ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๐๕ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ยืนยันว่า พื้นที่พิพาทที่ผู้ฟ้องคดีได้ยึดถือ ครอบครองและปลูกสร้างสิ่งปลูกสร้างในลักษณะถาวร รวมถึงพืชผลอาสินนั้น อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เต็มทั้งแปลง และการกระทำ

ของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ เป็นเหตุให้มีสิ่งปลูกสร้างเกิดขึ้น อันเป็นสิ่งแปลกปลอมในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการคุ้มครอง ดูแลรักษาพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ มิให้ถูกทำลาย หรือเปลี่ยนแปลงไปจากสภาพธรรมชาติเดิมเพื่อสงวนไว้ให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษาและ รื่นรมย์ของประชาชน จึงมีอำนาจตามกฎหมายในการออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินการ ทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและพืชผลอาสินของผู้ฟ้องคดีออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติ เขาใหญ่ อันเป็นการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติ อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และที่ ๓ ได้ปฏิบัติเป็นไปตามรูปแบบ ขั้นตอนและวิธีการตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กำหนดไว้ มิได้กลั่นแกล้งหรือเลือกปฏิบัติตามที่ ผู้ฟ้องคดีกล่าวหาแต่อย่างใด กรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ที่ดินแปลงดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีได้ ทำกินมาก่อนที่จะมีการก่อตั้งอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๕ ที่ดินชาวบ้าน บางแปลงที่ทำกินก็ยังไม่มียกเอกสารสิทธิ จึงถูกรังวัดเส้นแนวเขตทับที่ทำกิน ทั้งที่ไม่ได้อยู่ ในแนวหลักเขตที่แท้จริง นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๓ ขอโต้แย้งว่า หลังจากที่ประกาศ กำหนดเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ได้ให้โอกาสประชาชนผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือ เสียหายไปแจ้งคัดค้านการประกาศเขตป่าดังกล่าว ภายใน ๙๐ วัน เมื่อผู้ฟ้องคดีมิได้ไปแจ้ง คัดค้านการประกาศเขตป่าอันเป็นอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และไม่มีหลักฐานมาแสดงให้ เจ้าหน้าที่เห็นว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิในที่ดินตามที่กล่าวอ้าง ที่ดินดังกล่าวจึงยังคงเป็น พื้นที่อันเป็นอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ตามที่ได้ประกาศกำหนดไว้โดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ใช่ผู้มีสิทธิใน ที่ดินพิพาทโดยชอบด้วยกฎหมาย พื้นที่ที่ผู้ฟ้องคดีได้ยึดถือครอบครองและปลูกสร้าง สิ่งปลูกสร้างเป็นพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ จึงเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติอุทยาน แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ได้ดำเนินการจับกุม และดำเนินคดีกับผู้ฟ้องคดีในฐานความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ พนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ พิจารณาแล้วมีคำสั่งฟ้องผู้ฟ้องคดี ซึ่งต่อมาศาลจังหวัดนครนายกได้มีคำพิพากษาลงโทษ ผู้ฟ้องคดี ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๑๘๘๖/๒๕๕๖ ซึ่งพิพากษาว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ตามมาตรา ๑๖ (๑) (๔)

(๑๓) มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๗ พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๗๒ ตี วรรคหนึ่ง พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๙๗ ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๙ มาตรา ๑๐๘ ทวิ วรรคหนึ่ง การกระทำของจำเลย (ผู้ฟ้องคดี) เป็นการกระทำความผิดเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๗๒ ตี วรรคหนึ่ง ดังนั้น การปฏิบัติงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และที่ ๓ จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมายตามที่ศาลจังหวัดนครนายกได้มีคำพิพากษา ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจรับฟังได้

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การเพิ่มเติมว่า ที่ดินพิพาทตั้งอยู่บริเวณท้องที่ตำบลหินตั้ง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินเขาใหญ่ ในท้องที่ตำบลป่าชะ ตำบลบ้านพร้าว ตำบลบ้านนา ตำบลหนองแสง ตำบลนาหินลาด อำเภอปากพลี ตำบลสาริกา ตำบลหินตั้ง ตำบลพรหมณี อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ตำบลประจันตคาม อำเภอประจันตคาม ตำบลสัมพันธา ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี ตำบลหมูสี อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา และตำบลมวกเหล็ก ตำบลชำผักแพว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๕ โดยมีแผนที่แสดงแนวเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกา มาตราส่วน ๑:๒๕๐,๐๐๐ มีเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ให้คงอยู่ในสภาพเดิม มิให้ถูกทำลายหรือเปลี่ยนแปลงไป เพื่อประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่รัฐและประชาชน โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ กรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ที่ดินของผู้ฟ้องคดีอยู่นอกเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่นั้น ก่อนการดำเนินการจับกุมและดำเนินคดีกับผู้ฟ้องคดี เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ได้ตรวจสอบคำพิกัตดาวเทียม จี พี เอส ของตำแหน่งพื้นที่พิพาททั้ง ๑๑ จุด โดยรอบ แล้วนำเอาคำพิกัตมาถ่ายทอดลงในแผนที่แสดงแนวเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ มาตราส่วน ๑:๒๕๐,๐๐๐ และมาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ โดยแผนที่มาตราส่วนดังกล่าวถือว่าเป็นเอกสารราชการที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้จัดทำขึ้น ซึ่งเครื่องมือตรวจจับสัญญาณดาวเทียมในระบบ UTM เป็นเครื่องมือที่มีรายละเอียดและแม่นยำสูง เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ปรากฏชัดแจ้งว่า ที่ดินพิพาทรวมทั้งบ้านของผู้ฟ้องคดีตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

/เต็มทั้งแปลง...

เต็มทั้งแปลง ต่อมาอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ได้ประสานช่างรังวัด จากส่วนฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ (ปราจีนบุรี) มาทำการรังวัด ปรากฏว่า พื้นที่ดังกล่าวอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ซึ่งอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่มิได้มีการเปลี่ยนแปลงแนวเขตหรือหลักเขตใหม่ ยังคงยึดถือแนวเขตตามพระราชกฤษฎีกา ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีได้สอบถามเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ว่าเหตุใดแผนที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่มีลักษณะ ๒ สี นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ทราบว่าผู้ฟ้องคดีได้สอบถามเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่คนใด จึงไม่สามารถยืนยันเป็นพยานหลักฐานได้ ดังนั้น ลักษณะสีของแผนที่จึงมิได้บ่งบอกถึงแนวเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่แต่อย่างใด

ผู้ฟ้องคดียื่นคำแถลงเพิ่มเติมต่อศาลว่า ผู้ฟ้องคดีมิได้เป็นผู้ที่ทำการย้ายหลักเขต เพราะหากผู้ฟ้องคดีไปดำเนินการดังกล่าวก็จะทำให้ผู้ฟ้องคดีมีความผิดฐานบุกรุกและทำให้เสียทรัพย์ อีกทั้งพื้นที่บริเวณที่พิพาทแม้ดูจากภาพถ่ายทางอากาศคล้ายกับว่าจะเป็นพื้นที่ป่าก็ตาม แต่แท้จริงแล้วเป็นพื้นที่ที่ชาวบ้านใช้ทำมาหากินโดยตลอด ชาวบ้านรวมถึงผู้ฟ้องคดีไม่เห็นหลักฐานการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๕ และไม่ทราบว่าที่ดินของตนอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ขอให้ศาลช่วยหาหลักฐานต่างๆ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีด้วย

ศาลออกนั่งพิจารณาคดี เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวนและคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์เป็นหนังสือของตุลาการผู้แถลงคดีด้วยแล้ว

ศาลได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้มีการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าเขาใหญ่ ในท้องที่ตำบลป่าชะ ตำบลบ้านพร้าว อำเภอบ้านนา ตำบลหนองแสง ตำบลนาหินลาด อำเภอปากพลี ตำบลสาริกา ตำบลหินตั้ง ตำบลพรหมณี อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ตำบลประจันตคาม อำเภอประจันตคาม ตำบลสัมพันดา ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี ตำบลหมูสี อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา และตำบลมวกเหล็ก ตำบลชำผักแพว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน

๒๕๐๕ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๐๕ อันเป็นวันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดีได้ซื้อที่ดินและเข้าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินโดยมีหลักฐานการเสียภาษีบำรุงท้องที่ ภ.บ.ท. ๕ เลขสำราจที่ ๘๑/๕๓ ซึ่งตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลหินตั้ง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก เนื้อที่ประมาณ ๑๕ ไร่ จากนายประกอบ จันทศิริ เป็นเงินจำนวน ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๕ คณะเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ได้ร่วมกันออกตรวจปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ได้ตรวจสอบพบบ้านพักอาศัยที่สร้างขึ้นใหม่ของผู้ฟ้องคดี พร้อมทั้งได้เข้าตรวจสอบบริเวณที่เกิดเหตุพบต้นกล้วยปลูกใหม่จำนวน ๕๒๐ ต้น กอกล้วยจำนวน ๓๐๐ ต้น และกอไผ่ถูกเผาจำนวน ๑๐๖ ตอ พนักงานเจ้าหน้าที่จึงได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ว่า พื้นที่ที่ผู้ฟ้องคดีถูกจับกุมอยู่ในบริเวณพื้นที่ป่าหุบเมย พิกัดที่ ๔๗P ๐๗๔๙๔๓๕ UTM ๑๕๗๗๗๑๕ ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ จากการใช้เครื่องมือตรวจวัดพิกัดสัญญาณดาวเทียม จี พี เอส ทำการตรวจวัดพิกัด โดยวัดค่าพิกัดจำนวน ๑๑ จุด คำนวณเนื้อที่ที่ถูกกันสร้าง แผ้วถาง ยึดถือครอบครอง คิดเป็นจำนวนพื้นที่ ๓ ไร่ ๓ งาน ๖๔ ตารางวา พนักงานเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ได้แจ้งข้อกล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๕๔ และมาตรา ๗๒ ตี พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๑๖ (๑) , (๑๓) มาตรา ๑๘ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ พระราชบัญญัติสงเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๙๗ และประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐๘ ทวิ พนักงานเจ้าหน้าที่จึงได้ทำบันทึกการตรวจยึดจับกุมไว้เป็นหลักฐานพร้อมทั้งกล่าวโทษผู้ฟ้องคดีต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองนครนายกให้ดำเนินคดีอาญา โดยกล่าวหาผู้ฟ้องคดีว่ากระทำความผิดอาญาตามบทกฎหมายดังกล่าว ซึ่งพนักงานอัยการจังหวัดนครนายกมีคำสั่งฟ้องผู้ฟ้องคดีต่อศาลจังหวัดนครนายก ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ ศาลจังหวัดนครนายกได้มีคำพิพากษา คดีหมายเลขดำที่ ๙๗๔/๒๕๕๕ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๘๘๖/๒๕๕๖ ให้ลงโทษผู้ฟ้องคดีตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๗๒ ตี วรรคหนึ่ง โดยจำคุก ๖ เดือน และปรับ ๖,๐๐๐ บาท แต่ผู้ฟ้องคดีให้การรับสารภาพ มีเหตุบรรเทาโทษ จึงลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุก ๓ เดือน

/และปรับ...

และปรับ ๓,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๒ ปี และให้ผู้ฟ้องคดี กับบริวารของผู้ฟ้องคดีออกไปจากป่าที่เข้ายึดถือครอบครอง หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้มีคำสั่งหัวหน้าอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ อุทยานแห่งชาติ ๒๕๐๔ ที่ ๓๔๘/๒๕๕๗ เรื่อง ให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ หรือทำสิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม แล้วแต่กรณี ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ และได้มีหนังสือ ที่ ทส ๐๙๑๑.๖๐๒/๔๒๕๙ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ แจ้งคำสั่งดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘ อุทธรณ์คำสั่งต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับหนังสืออุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้วได้มีหนังสือ ที่ ทส ๐๙๑๑.๖๐๒/๓๗๓ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ส่งเรื่องให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในฐานะผู้มีอำนาจ วินิจฉัยอุทธรณ์พิจารณา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาแล้วเห็นว่า การปฏิบัติงานของ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ โดยชอบ จึงมีความเห็นยืนยันตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และได้มีหนังสือ ที่ ทส ๐๙๑๑.๑๐/๑๒๒๖ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ แจ้งผลคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดี ทราบ ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ดังกล่าว โดยผู้ฟ้องคดีเห็นว่าที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองและบ้านพักอาศัย ของผู้ฟ้องคดีอยู่นอกเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และที่ ๓ มีคำสั่ง ดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งหัวหน้า อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ที่ ๓๔๘/๒๕๕๗ เรื่อง ให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใด ที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ หรือทำสิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่ สภาพเดิม แล้วแต่กรณี ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีหนังสือ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ (ปราจีนบุรี) ที่ ทส ๐๙๑๑.๑๐/๑๑๒๖ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ วินิจฉัยอุทธรณ์ โดยยืนยันตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นคำสั่งทางปกครอง ที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

/พิเคราะห์...

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ในเบื้องต้นมีปัญหาต้องพิจารณาก่อนว่าที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองทำประโยชน์อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่หรือไม่ โดยที่มาตรา ๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน บัญญัติว่า ที่ดินซึ่งมิได้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของบุคคลหนึ่งบุคคลใดให้ถือว่าเป็นของรัฐ พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๔ บัญญัติว่า ในพระราชบัญญัตินี้ (๑) “ป่า” หมายความว่า ที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๔ (๒) นิยามคำว่า “อุทยานแห่งชาติ” หมายความว่า ที่ดินที่ได้กำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ และมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า เมื่อรัฐบาลเห็นสมควรกำหนดบริเวณที่ดินแห่งใดที่มีสภาพธรรมชาติเป็นที่น่าสนใจให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิมเพื่อสงวนไว้ให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษาและรื่นรมย์ของประชาชน ก็ให้มีอำนาจกระทำได้โดยประกาศพระราชกฤษฎีกา และให้มีแผนที่แสดงแนวเขตแห่งบริเวณที่กำหนดนั้นแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาด้วย บริเวณที่กำหนดนี้เรียกว่า “อุทยานแห่งชาติ” วรรคสอง บัญญัติว่า ที่ดินที่กำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาตินั้นต้องเป็นที่ดินที่มีได้อยู่ในกรรมสิทธิ์หรือครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายของบุคคลใดซึ่งมิใช่ทบวงการเมือง มาตรา ๗ บัญญัติว่า การขยายหรือการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา และในกรณีที่มีใช่เป็นการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติทั้งหมด ให้มีแผนที่แสดงเขตที่เปลี่ยนแปลงไปแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาด้วย คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๐๕ ได้มีการออกพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าเขาใหญ่ ในท้องที่ตำบลป่าชะ ตำบลบ้านพร้าว อำเภอบ้านนา ตำบลหนองแสง ตำบลนาหินลาด อำเภอปากพลี ตำบลสาริกา ตำบลหินตั้ง ตำบลพรหมณี อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ตำบลประจันตคาม อำเภอประจันตคาม ตำบลสัมพันธา ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี ตำบลหมูสี อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา และตำบลมวกเหล็ก ตำบลขำผักแพว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๕ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๐๕ อันเป็นวันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ซึ่งในการกำหนดเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ได้มีแผนที่แสดงแนวเขตอุทยานแห่งชาติดังกล่าวแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาด้วย ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๕ คณะเจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ได้ร่วมกันตรวจสอบปราบปรามผู้กระทำผิดกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้รวมถึงที่ดินพิพาทบริเวณ

ป่าหุบเมย หมู่ที่ ๕ ตำบลหินตั้ง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ด้วยเครื่องมือวัดระบบ จี พี เอส ได้ค่าพิกัด ๔๗P ๐๗๔๕๔๓๕ UTM ๑๕๗๗๗๑๕ และเมื่อนำค่าพิกัดที่ได้มาตรวจสอบกำหนดจุดในแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ปรากฏว่า ที่ดินพิพาทอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ กรณีจึงยอมรับฟังได้ว่า ที่ดินพิพาทอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และเมื่อยังไม่มีพระราชกฤษฎีกายกเลิกหรือเพิกถอนที่ดินพิพาทจากการเป็นอุทยานแห่งชาติ จึงต้องถือว่าที่ดินพิพาทยังคงสถานะเป็นอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ แม้ที่ดินพิพาทจะไม่มีหลักเขต ป้ายหรือเครื่องหมายอื่นใดที่แสดงให้เห็นว่ามีลักษณะเป็นเขตอุทยานแห่งชาติก็ตาม ก็มิได้มีผลทำให้เขตอุทยานแห่งชาติตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้ ตามนัยคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดคดีหมายเลขแดงที่ อส.๔๖ - ๔๗/๒๕๕๔

กรณีมีปัญหาต้องพิจารณาต่อไปว่า ผู้ฟ้องคดีครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงตามบันทึกการตรวจยึดจับกุมเมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๕ ว่า ผู้ฟ้องคดีได้แสดงตนว่าเป็นผู้ครอบครองที่ดินพิพาทโดยเป็นเจ้าของบ้านพักที่สร้างใหม่และยินยอมให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบที่ดินพิพาทที่ได้ครอบครองทำประโยชน์ โดยชื่อมาจากนายประกอบ จันทศิริ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเท็จจริงตามคำพิพากษาของศาลจังหวัดนครนายกในคดีหมายเลขแดงที่ ๑๘๘๖/๒๕๕๖ ที่ผู้ฟ้องคดีได้ให้การรับสารภาพว่า ผู้ฟ้องคดีลักลอบเข้าไปในบริเวณป่าหุบเมย ตำบลหินตั้ง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ภายในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่อันเป็นอุทยานแห่งชาติ แล้วผู้ฟ้องคดีได้ทำจรกนสร้าง แผ้วถาง เผาทำลายป่า ตัดต้นไม้เพื่อทำสวนกล้วยและปลูกที่พักอาศัยลักษณะถาวรจำนวน ๑ หลัง ภายในพื้นที่ดังกล่าว รวมพื้นที่ประมาณ ๓ ไร่ ๓ งาน ๖๔ ตารางวา โดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ กรณีจึงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ยึดถือครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ที่ดินพิพาทอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินให้เป็นอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ พ.ศ. ๒๕๐๔ ประกอบกับข้อเท็จจริงในสำนวนคดีไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทโดยมีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีการมสิทธิหรือสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาทอันเป็นเขตอุทยานแห่งชาติ

/โดยชอบ...

โดยชอบด้วยกฎหมาย เมื่อที่ดินพิพาทมีสภาพเป็นป่าตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และเป็นที่ดินของรัฐตามมาตรา ๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แม้นายประกอบผู้ครอบครองที่ดินพิพาทเดิมจะได้เข้ายึดถือครอบครองที่ดินมาก่อนมี การกำหนดให้ที่ดินพิพาทเป็นเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่หรือไม่ก็ตาม แต่เมื่อผู้ครอบครอง เดิมไม่มีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน กรณีจึงถือว่าที่ดินพิพาทมีได้อยู่ ในกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ครอบครองเดิมแต่อย่างใด

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองมีหลักฐานการเสียภาษี บำรุงท้องที่ ภ.บ.ท.๕ นั้น เห็นว่า หลักฐานดังกล่าวเป็นเพียงเอกสารที่ออกตามพระราชบัญญัติ ภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๔ ที่สันนิษฐานในเบื้องต้นว่าบุคคลที่ครอบครองที่ดินได้ชำระ ภาษีบำรุงท้องที่ให้แก่ราชการแล้วเท่านั้น มิใช่หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีการมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดิน พิพาทโดยชอบด้วยกฎหมาย สำหรับกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีได้ให้การรับสารภาพ ในคดีอาญาของศาลจังหวัดนครนายก คดีหมายเลขดำที่ ๙๗๔/๒๕๕๕ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๘๘๖/๒๕๕๖ เนื่องจากไม่รู้หลักกฎหมายดีพอ จึงเชื่อตามที่ทนายความให้คำแนะนำ โดยยอมรับผิดทางอาญา นั้น เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีจะยกเอาความไม่รู้กฎหมายมาเป็นข้ออ้าง เพื่อใช้สิทธิไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหาได้ไม่ ทั้งการที่ผู้ฟ้องคดีจะให้การปฏิเสธหรือ รับสารภาพในคดีอาญาดังกล่าวอย่างไรนั้น ก็เป็นดุลพินิจในการใช้สิทธิทางศาลในการ ต่อสู้คดีของผู้ฟ้องคดีเองโดยแท้ ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจรับฟังได้ ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดี มีคำขอให้ศาลช่วยแสวงหาพยานหลักฐานต่างๆ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เห็นว่า ในการรับฟัง ข้อเท็จจริงของศาล คู่กรณีฝ่ายที่กล่าวอ้างมีหน้าที่เสนอพยานหลักฐานต่อศาล แต่ถ้าศาล เห็นว่าข้อเท็จจริงนั้นไม่เพียงพอที่จะทำการพิจารณาคดีได้ ก็เป็นดุลพินิจของศาลที่จะทำ การแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมได้ ดังนั้น เมื่อคดีนี้มีข้อเท็จจริงเพียงพอที่ศาลจะพิจารณา พิพากษาคดีได้แล้ว ศาลจึงมีดุลพินิจที่จะรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยไม่จำเป็นต้อง ดำเนินการตามคำขอของผู้ฟ้องคดี ทั้งนี้ ตามมาตรา ๕๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับข้อ ๕ วรรคหนึ่ง ข้อ ๕๐ วรรคหนึ่ง ข้อ ๖๔ วรรคหนึ่งและวรรคสอง และข้อ ๖๕ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓

/คดีมีปัญหา...

คดีมีปัญหาที่ต้องพิจารณาต่อไปว่า การที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งที่ ๓๔๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ ให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดที่ ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นจากอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ หรือทำสิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่ สภาพเดิม แล้วแต่กรณี และการที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๓ มีหนังสือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ (ปราจีนบุรี) ที่ ทส ๐๙๑๑.๑๐/๑๒๒๖ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ยืนยันตามคำสั่งของ ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ นั้น เป็นคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๔ (๕) ได้นิยามคำว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๑๖ (๑) บัญญัติว่า ภายในเขตอุทยานแห่งชาติ ห้ามมิให้บุคคลใดยึดถือหรือครอบครองที่ดิน รวมตลอดถึงกันสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า มาตรา ๒๑ บัญญัติว่า ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๖ ออกจากเขตอุทยานแห่งชาติ หรืองดเว้นการกระทำใดๆ ในเขตอุทยานแห่งชาติ และมาตรา ๒๒ บัญญัติว่า ในกรณีที่มี การฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ เป็นเหตุให้มีสิ่งปลูกสร้างขึ้นใหม่หรือมีสิ่งอื่นใดในอุทยาน แห่งชาติผิดไปจากสภาพเดิม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำความผิดทำลาย หรือรื้อถอนสิ่งนั้นๆ ออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติ หรือทำให้สิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม แล้วแต่กรณี ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตาม หรือถ้าไม่รู้ตัวผู้กระทำความผิด หรือเพื่อ ป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่อุทยานแห่งชาติ พนักงานเจ้าหน้าที่จะกระทำการ ดังกล่าวแล้วอย่างใดอย่างหนึ่งเสียเองก็ได้ตามสมควรแก่กรณี และผู้กระทำความผิดมีหน้าที่ ชดใช้ค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไปในการที่พนักงานเจ้าหน้าที่กระทำการเสียเองนั้น เมื่อข้อเท็จจริง รับฟังได้ว่า ที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองทำประโยชน์อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ โดยผู้ฟ้องคดีไม่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่ดินดังกล่าวโดยชอบด้วยกฎหมาย ฉะนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีได้ทำการปลูกสร้างบ้านพักอาศัยบนที่ดินพิพาทและหาประโยชน์ ทำการเกษตรด้วยการปลูกต้นกล้วยในบริเวณที่ดินพิพาท จึงถือได้ว่าเป็นเหตุให้มี สิ่งปลูกสร้างขึ้นใหม่หรือมีสิ่งอื่นใดในอุทยานแห่งชาติผิดไปจากสภาพเดิม การครอบครอง ที่ดินพิพาทของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติมาตรา ๑๖ (๑) แห่ง พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่

ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๔๗ ประกอบกับคำสั่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ๖๔๘/๒๕๔๗ เรื่อง ให้ข้าราชการไปปฏิบัติราชการ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๔๗ จึงมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือรื้อถอนสิ่งนั้นๆ ออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติ หรือทำสิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งที่ ๓๔๘/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๗ ให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ หรือทำสิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม แล้วแต่กรณี จึงเป็นคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมาย และเมื่อผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๔๘ อุทธรณ์คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้อาศัยข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเดียวกันพิจารณาอุทธรณ์ แล้วมีหนังสือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ (ปราจีนบุรี) ที่ ทส ๐๙๑๑.๑๐/๑๒๒๖ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ แจ้งยืนยันตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้ผู้ฟ้องคดีทราบ คำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกัน

ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้เพิกถอนหนังสืออุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ที่ ทส ๐๙๑๑.๖๐๒/๔๒๕๔ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๗ นั้น เห็นว่า หนังสือของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดังกล่าวเป็นเพียงหนังสือแจ้งคำสั่งทางปกครองให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินการตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ ๓๔๘/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๗ ซึ่งไม่มีสภาพบังคับในอันที่จะมีผลกระทบต่อสิทธิของผู้ฟ้องแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องขอให้เพิกถอนหนังสือที่แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบและปฏิบัติตามหนังสือดังกล่าว สำหรับกรณีที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มาเป็นผู้ถูกฟ้องคดีด้วย นั้น เห็นว่า เมื่อมูลเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้เกิดขึ้นจากการที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่พิพาทไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ดังนั้น เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้เป็นหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจในการออกคำสั่งที่พิพาท จึงมิใช่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้มีสิทธิฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต่อศาลปกครอง ทั้งนี้

ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

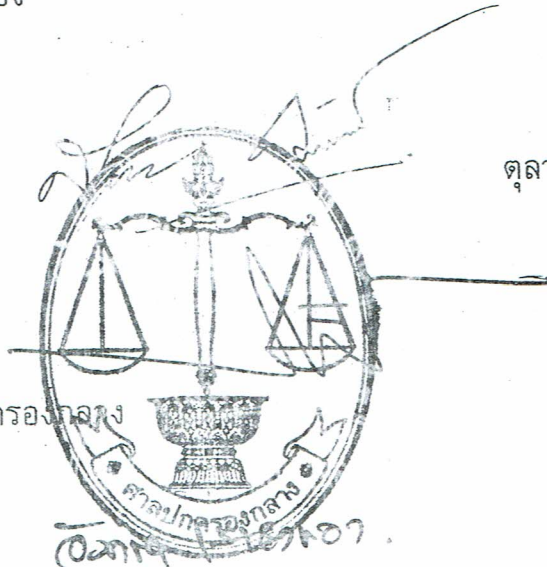
พิพากษายกฟ้อง

นายสัจจา เข้มเน่งาน
ตุลาการศาลปกครองกลาง

นายธนกฤต กิตติวัฒน์
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง

นางอังคณา เสาวทอง
ตุลาการศาลปกครองกลาง

ตุลาการเจ้าของสำนวน

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายวิจิตร รักถิ่น

สำเนาถูกต้อง
(นายสรุต พิรักษา)
นิติกรปฏิบัติการ

//มีความเห็นแย้ง...

○ ความเห็นแย้ง

คดีหมายเลขดำที่ ส. ๑๗/๒๕๕๘

ข้าพเจ้า นายธนภฤต กิตติวัฒน์ ตุลาการหัวหน้าองค์คณะที่ ๓ แผนกคดีสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นตุลาการเสียงข้างน้อยในคดีนี้ ไม่เห็นด้วยกับตุลาการเสียงข้างมากที่วินิจฉัยว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ ๓๔๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ ที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ หรือทำสิ่งนั้น ๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามหนังสือ ที่ ทส ๐๙๑๑.๑๐/๑๒๒๖ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ที่วินิจฉัยยืนตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชอบด้วยกฎหมาย และพิพากษายกฟ้อง จึงทำความเห็นแย้งไว้ ดังนี้

คดีนี้มีประเด็นต้องวินิจฉัยว่า ที่ดินเนื้อที่ ๓ - ๓ - ๖๔ ไร่ ของผู้ฟ้องคดีอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่หรือไม่

พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๖ บัญญัติว่า เมื่อรัฐบาลเห็นสมควรกำหนดบริเวณที่ดินแห่งใดที่มีสภาพธรรมชาติเป็นที่น่าสนใจให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิม เพื่อสงวนไว้ให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษาและรื่นรมย์ของประชาชน ก็ให้มีอำนาจกระทำได้ โดยประกาศพระราชกฤษฎีกาและให้มีแผนที่แสดงแนวเขตแห่งบริเวณที่กำหนดนั้นแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาด้วย บริเวณที่กำหนดนี้เรียกว่า "อุทยานแห่งชาติ" มาตรา ๗ บัญญัติว่า การขยายหรือการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา และในกรณีที่มีใช่เป็นการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติทั้งหมดให้มีแผนที่แสดงเขตที่เปลี่ยนแปลงไป แนบท้ายพระราชกฤษฎีกาด้วย มาตรา ๒๑ บัญญัติว่า ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๖ ออกจากเขตอุทยานแห่งชาติ หรือดเว้นการกระทำใด ๆ ในเขตอุทยานแห่งชาติ เห็นว่า พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๖ ได้บัญญัติให้การกำหนดให้ที่ดินบริเวณใดเป็นอุทยานแห่งชาติให้ประกาศเป็นพระราชกฤษฎีกา โดยท้ายพระราชกฤษฎีกานั้นจะต้องมีแผนที่แสดงแนวเขตอุทยานแห่งชาติไว้ด้วย หากปรากฏว่าแนวเขตอุทยานแห่งชาติไม่ถูกต้องครบถ้วน ก็สามารถแก้ไขให้ถูกต้องครบถ้วนได้โดยประกาศเป็นพระราชกฤษฎีกาขยายหรือหรือลดแนวเขตจากเดิมได้ และต้องมีแผนที่แสดงแนวเขตที่แก้ไขใหม่นั้นไว้ท้ายพระราชกฤษฎีกาด้วย แต่ทั้งกรณีการประกาศพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๖

/และการ...

และการประกาศพระราชกฤษฎีกาแก้ไขพระราชกฤษฎีกาเดิมตามมาตรา ๗ ต้องจัดให้มีหลักเขตและป้าย หรือเครื่องหมายอื่นแสดงแนวเขต เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ว่าแนวเขตอุทยานตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ มีอยู่อย่างไร ดังนั้น เขตอุทยานแห่งชาติที่จะมีผลบังคับใช้ได้ต้องประกอบด้วย ๑. พระราชกฤษฎีกานั้นต้องระบุท้องที่ในทางปกครองเป็นตำบล อำเภอ จังหวัด ๒. ต้องมีแผนที่แสดงแนวเขตตำบล อำเภอ จังหวัด นั้น ๓. ต้องมีหมุดหรือหลักเขตและป้าย หรือเครื่องหมายอื่น เพื่อแสดงแนวเขตตามที่และแผนที่ในข้อ ๒ ด้วยจะขาดอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้

เมื่อคดีนี้ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีได้ซื้อที่ดินจากนายประกอบ จันทศิริ ตามหลักฐาน ภ.บ.ท. ๕ เลขสำรวจที่ ๙๑/๕๓ (๑๑๘/๓๙) เนื้อที่ประมาณ ๑๕ ไร่ ราคา ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท ที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลหินตั้ง อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก ทิศเหนือจดทางสาธารณะ ทิศใต้จดป่าสงวนฯ (ที่ถูกคือ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่) ทิศตะวันออกจดที่ดินนางแดง สีมา ทิศตะวันตกจดที่ป่าสงวนฯ (ที่ถูกคือ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่) และที่นางใจ ก่อนซื้อได้ตรวจสอบแล้วพบว่า ที่ดินแปลงนี้อยู่นอกแนวเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ โดยแสดงหลักฐานเป็นภาพถ่ายหลักเขต เป็นเสาปูน มีตราครุฑ และข้อความว่า “เขตอุทยานแห่งชาติ” รวม ๕ เสา เมื่อพิจารณาประกอบกับเอกสาร “แนวปฏิบัติงานการสำรวจรังวัดหมายแนวเขตป่าเพื่อประกาศเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๖ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช” ข้อ ๙ “การรังวัดหมายเขตป่า” อธิบายวิธีการไว้สรุปว่า โดยการฝังหลักเขตคอนกรีตขนาด ๐.๑๒๕ x ๐.๑๒๕ x ๑.๕๐ เมตร ด้านข้างทั้งสองมีคำว่า “เขตป่าสงวนแห่งชาติ” ด้านหน้ามีดวงตราครุฑ และหมายเลขประจำหลัก ทุกระยะที่แนวเขตเปลี่ยนทิศทาง และทุกระยะที่เป็นเส้นตรงไม่เกิน ๕๐๐ เมตร ตามแนวเขตป่าให้ติดป้าย “ป่าสงวนแห่งชาติ” ให้เห็นชัดเจน ประกอบกับ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ไม่ได้ให้การปฏิเสธหักล้างข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีว่า หลักเขตที่เป็นเสาปูนทั้ง ๕ เสาไม่ใช่แนวเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และไม่ได้ปฏิเสธหักล้างว่า ที่ดินเนื้อที่ ๑๕ ไร่ ของผู้ฟ้องคดีอยู่นอกหลักเขตที่เป็นเสาปูน ๕ เสา ตามหลักฐานของผู้ฟ้องคดี ข้อเท็จจริงจึงรับกันว่า เสาปูนทั้ง ๕ เสา เป็นหลักเขตที่แสดงแนวเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และที่ดินเนื้อที่ ๑๕ ไร่ ของผู้ฟ้องคดีอยู่นอกแนวเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

กรณีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และที่ ๓ อ้างว่า หลังจากประกาศกำหนดเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่แล้ว ได้ให้โอกาสประชาชนไปแจ้งคัดค้านการประกาศเขตป่าดังกล่าว

ภายใน ๙๐ วัน เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ได้ไปแจ้งคัดค้านและไม่มีหลักฐานใดมาแสดงว่ามีสิทธิในที่ดินพิพาท ที่ดินแปลงนี้จึงยังคงเป็นพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ นั้น เห็นว่า เมื่อที่ดินเนื้อที่ ๑๕ ไร่ ของผู้ฟ้องคดีอยู่นอกแนวเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ผู้ฟ้องคดีก็ไม่มีหน้าที่ต้องไปแจ้งคัดค้านตามข้ออ้างของผู้ถูกฟ้องคดี

กรณีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และที่ ๓ อ้างว่า ได้ทำการตรวจค่าพิกัดดาวเทียม จีพีเอสของตำแหน่งพื้นที่พิพาท เนื้อที่ ๓ - ๓ - ๖๔ ไร่ (ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของที่ดิน เนื้อที่ ๑๕ ไร่ของผู้ฟ้องคดี) รวม ๑๑ จุด โดยรอบ แล้วนำค่าพิกัดมาถ่ายทอดลงในแผนที่แสดงแนวเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ พบว่า ที่ดินเนื้อที่ ๑๕ ไร่ ของผู้ฟ้องคดี อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ เนื้อที่ ๓ - ๓ - ๖๔ ไร่ นั้น เห็นว่า การตรวจวัดจุดพิกัดด้วยระบบ จีพีเอส เป็นหลักฐาน วิธีการที่ผู้ถูกฟ้องคดีรู้หรือทราบได้เพียงฝ่ายเดียว ไม่อาจถือได้ว่าเป็นหลักเขตหรือเครื่องหมายอื่นที่ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ว่าเป็นเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ตามนัยของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ แต่อย่างไร หากการตรวจวัดด้วยระบบดังกล่าวพบว่าแนวเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เปลี่ยนแปลงไปจากหลักเขตเดิม จะต้องแก้ไขพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงแผนที่แสดงเขตตามมาตรา ๗ และแก้ไขจุดปักหลักเขตตามมาตรา ๘ เพื่อให้ประชาชนสามารถรู้และตรวจสอบได้เสียก่อนจึงเห็นว่าข้อกล่าวอ้างของผู้ถูกฟ้องคดีไม่อาจรับฟังได้

กรณีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ อ้างว่า ผู้ฟ้องคดีรับสารภาพในคดีอาญาและศาลจังหวัดนครนายกพิพากษาแล้วว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดกรณีที่ดินเนื้อที่ ๓ - ๓ - ๖๔ ไร่ตามมาตรา ๑๖ (๑) (๔) (๑๓) มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และผิดกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โทษจำคุก ๕๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๒ ตรีวรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งเป็นบทหนักที่สุดเพียงบทเดียวแล้ว นั้น เห็นว่า ในคดีอาญา ศาลจังหวัดนครนายกมีคำพิพากษาตามคำรับสารภาพของจำเลย โดยยังไม่ได้มีการสืบพยาน ศาลปกครองมีอำนาจแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมนอกจากพยานหลักฐานที่คู่กรณีเสนอต่อศาลแล้วได้ ในคดีนี้ แม้ศาลจะไม่ได้ตรวจสอบสถานที่ว่าหลักเขตที่เป็นเสาปูนทั้ง ๕ เสา ยืนอยู่จริงหรือไม่ เป็นหลักเขตแสดงแนวเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่หรือไม่ และที่ดินของผู้ฟ้องคดีเนื้อที่ ๑๕ ไร่ และเนื้อที่ ๓ - ๓ - ๖๔ ไร่ อยู่นอกหรือในแนวเขตอุทยานแต่พยานหลักฐานก็รับกันและเชื่อได้ว่าที่ดินพิพาท เนื้อที่ ๓ - ๓ - ๖๔ ไร่

/อยู่นอก...

อยู่นอกแนวเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ศาลปกครองก็มีอำนาจรับฟังพยานหลักฐาน
ที่แตกต่างจากผลแห่งคดีอาญาได้

โดยสรุป ตุลาการเสียงข้างน้อยจึงเห็นว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และ
คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย
คดีนี้จึงควรพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งและคำวินิจฉัยอุทธรณ์

นายธนภุต กิตติวัฒน์

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง

สำเนาถูกต้อง

(นายเศรษฐ พิรักษา)

นิติกรปฏิบัติการ

